

figes, at hvis de ikke kunne erholdes uden yderligere Betaling, skulde de have denne, saa vil Følgen efter min Overbeviisning blive den, at man vil komme til at betale overalt, og det meget dyrt. Jeg troer nemlig, at denne Bestilling er een af det Slags Bestillinger i Communen, som de fleste have en stor Modbydelighed for, og jeg kan derfor ikke see rettere, end at, naar man vil give Slip paa den nu bestaaende Bestemmelse om, at det skal være en Pligt for Bedkommende at overtage Bestillingen, naar han bliver valgt dertil, vil det paaføre baade Communen og dem, der skulde betale det, en betydelig Byrde. Men der er ogsaa en anden Betragtning, som jeg skal tillade mig at gjøre gjældende, nemlig, om det virkelig er Ret og retfærdigt, at Rigsdagen saaledes ved adskillige Love paalægger de private Beboere en vis Pligt til at udrede en Betaling i et Tilfælde, hvor de maaffee kunne synes, at det er ganske overflødig. Jeg troer med den ærede sidste Taler, at den Skræk, der er kommen over en stor Deel af Befolkningen, for en stor Deel har lagt sig, og jeg finder ikke, at Sagen har nær saa stor Betydning, som man til en vis given Tid har givet det Udseende af. Jeg vilde finde det rigtigt, at det aldeles blev overladt til Bedkommende selv, om han vilde lade foretage Eighn eller ikke. Lad da dem, der havde Skrækken i Blodet, bestemme sig til at lade foretage Eighn, og lad dem, der ikke ville have det, lade det være. Dette finder jeg er det Helbigste, men vil man ikke billige det, forekommer det mig, at naar vi her paalægger Statens Indvaanere en vis Byrde, og sige, at saa og saameget skulde de betale for at faae denne Forretning udført, som udføres, inden de kunne faae deres Eig jorde, bør ogsaa Statskassen udrede Betalingen; thi det er dog virkelig urigtigt at paalægge Bedkommende at betale for en Forretning, som de maaffee ikke paa nogen Maade i det Hele taget kunne indsee Nødvendigheden af eller det Gavnlige i. Vil man ikke gaae ind paa at lade Staten betale det, kunde man maaffee gaae dertil, at man sagde, at det skulde være Communen, der skulde betale det, saa slap man dog for den uheldige Omstændighed, der her er tilstede — hvad der er udtalt af den

ærede sidste Taler — at gjøre Forskjel paa Huusmænd, Gaardmænd og Andre, og saa kom de, der havde bedst Gyne dertil, til at betale. Da man dog kan ansee dette for et Foretagende, der er i det Offentliges Interesse, synes jeg ogsaa, at der er ligesaa god Grund til at betale det af Communens Kasse, som til at sige til Bedkommende, der kunne være i det ulykkelige Tilfælde, at der ofte indtræffer Dødsfald i deres Huus, at de skulde betale. Det kan jo træffe sig ved mange Leiligheder, at der kan komme en saadan Sygdom ind i en vis Familie, at alle Familiens Medlemmer kunne døe En efter Anden i en ganske kort Tid, og jeg vil da henstille, om det i saa Fald er retfærdigt at sige til Familiens Overhoved, at han — eller hun, thi det kan være, at det er en Enke, naar Forsørgeren er død — skal betale saa og saa meget, for at faae Eigene jorde. Jeg troer dog, at disse Betragtninger kunne give Anledning til, at man kunde komme til det Resultat, at det foreslaaede i visse Tilfælde er høist uretfærdigt, og jeg vilde derfor ønske, at der blev taget Bestemmelse om, at denne Betaling for Eighn — hvis man ikke vilde lade det staae Bedkommende frit for, enten de ville lade det foretage eller ikke — skulde udredes enten af Statskassen eller af Kommunekassen.

J. M. Hansen: Jeg troer ikke, at det er fornødent nærmere at gaae ind paa den Betragtning, som de to ærede sidste Talere have deelt, at det skulde være mindre nødvendigt, at faae en Lov som den foreliggende. Det berøver naturligviis meget paa den personlige Opfattelse af, hvorvidt det, der er anført i saa Henseende, er meer eller mindre begrundet, men Saameget er dog sikkert, at Lovgivningen hidtil har troet, at Eighnet var nødvendigt, idet vi have haft Lovbestemmelser derfor, og paa den anden Side maa det vistnok erkendes, at disse Lovbestemmelser ere høist usuldkomne, ligesom det end mere maa indrømmes, at de kun have været overholdte med stor Eiegyldighed og Etsindighed. Vil man derfor overhovedet ikke have, at det Hele falder bort — saaledes som den ærede sidste